

Govori nadškofa Rožmana-Papeški legat otvoril kongres

V nedeljo dne 22. septembra je bila 112-letnica Baragove nove maše; dan preje pred 112 leti pa je bil posvečen v mašnika. — Prevzvišeni nadškof ljubljanski apelira na Ameriko za spomenik v domovini.

Cleveland, Ohio. — (Izvirno.) — O velikih slavnostnih dnevih, ki so se vršili te dni v slovenski metropoli v našem slovenskem Clevelandu, smo doslej že nekaj poročali. Ali vse slavnosti so se vršile v tako velikem obsegu, da je nemogoče vse prav natančno opisati. Najbolj se pove s tem, ako se povdari: lepo je bilo, nekaj takega, kar doslej slovenska Amerika še ni doživela in najbrže tudi nikoli več ne bo. To ni bila slika kake slavnosti, ki se vrši v kaki lokalni naselbini. To je bil do godek, da je prisotne mislil, da so se vsuli skupaj vsi Slovenci, kolikor jih živi pod božjem solncem na svetu. Prav res.

Kako je bilo v nedeljo? Kdo naj to vse natančno naslika v besedi? Nemogoče. Slavnostna pontifikalna maša, katero je daroval sam prevzvišeni g. nadškof Dr. Gregorij Rožman je bila nekaj posebnega za slovenski živelj. Od 9. ure dopoldne pa do pol 11. ure se je zbiralo ljudstvo v ogromnih množicah okrog veličastne cerkve sv. Vida. Pritrkovanje zvonov, okrašena okolica, narodne noše in vse vrste uniformirana društva je napravilo prezanljivo sliko za vsakega. Cerkev zopet nabita do zadnjega kotička. Pred sv. mašo je opravil običajna oznanila domači g. župnik veleč. g. J. B. Ponikvar. Takoj za njim pa je stopil na prižnico prevzvišeni nadškof Dr. Rožman ter imel globoko zanimivo pridigo, v kateri je slikal svetniško delovanje in življenje velikega škofa Baraga. Med drugimi je dejal:

„Prav danes obhajamo 112-letnico Baragove nove maše, katero je opravil v Ljubljani. Dan preje 21. sept. 1823, pa je bil posvečen v mašnika v ljubljanski stolnici. Tedaj se je začelo duhovno življenje, trpljenje, delo, ki se je izteklo do vrhunca svetniške popolnosti.

Kje je začetek svetosti njegove? Začenja se pri njegovem duhovnem voditelju, pri katerem je iskal nasvetov in navodil, pri poznejšem svetniku Sv. Klementu Mar. Hofbauerju od leta 1816 do 1821. Tu je jasna slika, ki kaže pomen vzgoje, upliv dobrega svetega duhovnika. Od dobre vzgoje je odvisno vse življenje. Kako važno je torej, da mlad človek, mlada duša najde dobrega duhovnega svetovalca. Baraga ga je našel, v Sv. Klementu Mar. Hofbauerju, pri katerem altarju kjer je ta svetnik maševal sem imel tudi jaz srečo skoro tri leta maševati, ko sem študiral na Dunaju. Tu je začela rasti Baragova svetost, ljubezen do Boga in bližnjega. Po posvečenju je daroval nekaj časa do gorečnosti in ljubezni, da se kljub ukazu župana ne bo umaknil iz urada.

RUDARJI SE POČIVAJO

Samo za cent in pol razlike v pogojih obeh strank.

Washington, D. C. — V torek skozi celi dan skoraj in zvečer ponovno so se vršile konference med operatorji in zastopniki premogarjev, toda do končnega sporazuma niso prišli in tako je bila za sredo dopoldne sklicana ponovna konferenca. Predmet dolgotrajnih razprav je bil pravzaprav smešno neznaten, namreč za samo en cent in pol je bilo razlike v pogojih med obeh strankama. Rudarji so zahtevali 9 centov za tono izkopanega premoga, dočim so operatorji ponujali 7½ centov. In vsled tega poldruga centa je moralo še vedno ostati doma kakih 400.000 premogarjev.

\$80 ZA BLAGO, KI GA NI PREJEL

Kansas City, Mo. — Tukajšnji farmer Harold Crane je plačal za gumijast obroč na avtomobilu \$80, a obroča ni dobil. Popravil je avto na cesti in dal dvema moškima, ki sta prišla mimo, \$40, naj gresta in mu kupita nov obroč. Možakarja sta denar vzela, a se nista več vrnila. Drugič je bil farmer bolj „smart.“ Dve druga moškima je dejal, da bo plačal za obroč šele, ko mu ga bosta pripeljala, ter je pri tem držal v roki drugih \$40. Eden neznancev mu denar izpuli iz rok, na kar oba zbežita.

STROGA OBSODBA

Leningrad, Rusija. — Neka delavka v čokoladni tovarni je bila pretekli ponedeljek obsojena na smrt, ker je kradla čokolado in jo prodajala. Njen mož ji je pri tem pomagal in dobil za to deset let zapore.

RAVNATELJ ŠT. 1, IŠČE RAVNATELJA ŠT. 2.

Cicero, Ill. — Na policijskem ravnateljstvu tukajšnjega mesta so vladale pretekli ponedeljek čudne razmere. Župan je odstavil dosedanjega ravnatelja, Th. Svobodo, in na njegovo mesto imenoval F. Machaceka. Prvi ravnatelj pa je enostavno ostal na svojem mestu, dočim drugega ravnatelja sploh ni bilo na izpregled. Nenadoma pa pokliče Machacekova žena na policijo in prosi, naj poiščejo njenega moža. Povedala je, da ga je imenovanje ravnateljem tako prevzelo veselja, da stalno pije, in na ta klic se odpravil ravnatelj št. 1, da poišče ravnatelja št. 2. Ni pa našel in odšel je nazaj v urad in izjavil, da bo obdržal svojega konkurenta obnašanja, ki se ne spodobi za policijskega častnika. Omenil je, da se kljub ukazu župana ne bo umaknil iz urada.

ODBOR PETE-RIH SE RAZIDE

Brezuspešnost prizadevanj namram Mussoliniju.

Zeneva, Švica. — Odbor petorice, sestavljen iz delegatov Anglije, Francije, Španije, Poljske in Turčije, kateri je imel nalogo, da doseže sporazum z Italijo, je obupal nad svojim prizadevanjem in tako se je v torek odločil, da bo sestavil svoje poročilo, ki ga bo predložil celokupnemu svetu Lige narodov, in se nato razšel. Poročilo bo uradno predloženo najbrž v četrtek dopoldne, na kar bo cela zadeva izročena Liginemu svetu in temu ne bo preostajalo drugega, kakor, da se odloči za sankcije (kazensko postopanje) proti Italiji, kadar ta otvori dejanske sovražnosti.

OTROK NOČE POZDRAVITI ZASTAVE

Lynn, Mass. — Na eni tukajšnjih šol se je pretekli ponedeljek bavilo učiteljstvo z nekim nenavadnim dogodkom zadnjega tedna in skušalo najti rešitev zanj. Neki osemlet star učenec, C. Nichols, Jr. je namreč zavrnil zahtevo, da mora pozdraviti ameriško zastavo. Šolski ravnatelj je obvestil dečkovega očeta, da bo učenec odpuščen iz šole, ako se do petka ne premisli. Otroku zavrača zahtevo z verskega stališča; njegov oče pripada namreč neki verski sekti, ki uči, da vse, kar je narejeno od človeške roke, je kontrolirano od vrage. Zastava je človeško delo in jo torej po njegovem prepričanju pod vrugovo oblastjo.

ZAPOR ZARADI KRUTOSTI DO OTROKA

Chicago, Ill. — Na šest dolarjev globe in 60 dni zapore sta bila obsojena 50 letni Nels Larsen, ker je dopustil, da je njegova žena, 38 letna Vivian, mučila in držala privezano več tednov njegovo osemletno hčerko iz prvega zakona, Jean. Krutosti je prišla policija na sled pretekli petek.

KDOR DRUGIM JAMO KOPLJE...

Addis Ababa, Abesinija. — Neki višji častnik abesinske armade se je izrazil pri pogovoru z nekim ameriškim častnikom, da ima abesinska armada okrog 50.000 pušk italijanskega izdelka. To orožje so razdeljevali med abesinske domačine ob meji Italijani sami, ker so upali, da se bodo ti uprli proti svoji vladi. Zdaj je to orožje pripravljeno, da se obrne proti Italijanom samim.

KRIŽEM SVETA

Rim, Italija. — Italijanska vlada je v torek odredila, da se tisti vojaki, ki so bili poslani v Afriko lahko poročijo potom zastopstva, namreč na ta način, da dajo pooblastilo drugemu moškemu, da jih priporoki zastopa.

Djibouti, Francoska Somalija. — V evropskih kolonijah, ki meje na Abesinijo, so kolonijalno oblasti podvzele posebne varnostne odredbe proti domačinom, da preprečijo njih splošen dvig proti belemu plemenu iz solidarnosti do Abesinije.

Moskva, Rusija. — Tukajšnji znanstveniki objavljajo uspeh posebnega poizkusa s človeškim srcem. Neko raztopino so vbrizgali v srca, ki so jih vzeli iz umrlih otrok, na kar je pričelo srce ponovno tolči.

Atene, Grčija. — Državni podtajnik Protopadakis je pretekli ponedeljek podal svojo resignacijo, in sicer zaradi plebiscita, kateri bo imel odločiti, ali naj se upostavi monarhija, in ki se bo vršil 27. oktobra. Mož je strogo nasproten monarhiji.

ŽALOST GA PREVZELA

Chicago, Ill. — 31 letni Geo Fenton, 709 E. 80th st., se je pretekli ponedeljek zvečer vrnil od mrtvaškega odra svojega očeta. Ko je nekoliko pozneje prišla za njim njegova žena, ga je našla ležečega na tleh mrtvega in samokres polleg njega. Možja je očitno prevzela taka žalost za očetom, da ni mogel prestat.

SLOVESNA OTVORITEV

Papeški legat daroval slovesno pontifikalno mašo. — Mesto priredilo kardinalu sijajen sprejem.

Cleveland, O. — Glavni del sedmega narodnega evharističnega kongresa, namreč njega duhovni in religiozni program, se je pričel v torek zjutraj, ko je papeški delegat, kardinal Hayes iz New Yorka, daroval slovesno pontifikalno sv. mašo. Slovesno opravilo se je vršilo v cleve-landskem public auditorium in prisostvovalo mu je do 20.000 romarjev, za kolikor je pač bilo prostora. Sijajen zunanji pogled se je pri tej priliki kmalu nutil na zbrano višjo duhovščino, ki je s svojimi oblaci tvorila izredno pestro sliko. Slovesnost trenotka je v veliki meri povzdignilo petje kakih 3000 odrastlih pevcev, katerim se je pridružil še zbor 300 otrok.

Nepopisno slovesnega sprejema je bil deležen kardinal, ko je dan preje, v ponedeljek zjutraj prispel v mesto, da osebo zastopa na kongresu papeža Pija. Nasproti mu je šlo deputacija cerkvenih in civilnih dostojanstvenikov, med prvimi škofa Schrems in McFadden, med civilnimi odličniki pa državni govednik in mestni župan. V sprejemu je bil legat odpeljan nato proti katedrali, kjer se je na vratih izvršil pomemben obred, ko je škof izročil kardinalu blagoslovljene vode in ga pomonal. V katedrali je nato podelil legat navzočim papeški blagoslov.

Zvečer je bil prirejen kardinalu splošen slovesni sprejem v auditoriju, in ob tej priliki je nastopil tudi generalni poštni mojster Farley ter v imenu predsednika Roosevelta izrekel pozdrav kardinalu in evharističnem kongresu v splošno. Za celi čas, kar ostane kardinal v Clevelandu, mu je mesto dalo na razpolago posebno policijsko spremstvo.

Iz Jugoslavije.

Leški rudnik pri Prevaljah, v katerem so kopali prvovrstni premog že od leta 1813, je bil radi dolgov prodan na dražbi. — Ponočnjaki napadli mirne pasante pri Ratežu na Dolenskem. — Smrtna kosa, nezgode in nesreče.

Hudo prizadeto delavstvo

Ljubljana, 4. sept. — Uslodavitega rudnika v Lešah pri Prevaljah, kjer so že od l. 1813 kopali prvovrstni in najboljši premog in kjer je stala velika železarna, je zapечатena. Na okrožnem sodišču v Ljubljani se je v soboto dopoldne vršila javna dražba rudnika. Ves rudniški kompleks je bil cenjen sodno na 329.867 Din. Zdražila ga je Rudarska zajednica d. z. o. z. v Prevalju, katere člani so rudarji — upniki rudnika, za 130.956 Din. Rudnik je bil svoječasno last grofov Henckel v Donnersmark, ki imajo veleposestva in industrijska podjetja v sosedni Avstriji, zlasti na Koroskem in v Poljski Šleziji. Leta 1931 je rudnik v Lešah prevzela Ilirska družba z o. z. v Prevalju, ki je prišla lansko leto aprila v konkurz. Družba je dolgovala rudarjem na neizplačanih mezdah za 1 leto 262.565 Din, dalje na bonih, ki jih ni mogla honorirati, 114.688 Din, in krajev. bratovski skladnici v Lešah 320.000 Din. Bili pa so še drugi upniki. Sedaj je v Lešah 77 nezaposlenih rudarskih rodbin. Med aktiva spada 66 hiš in rudarskih hišic ter 12 drugih poslopj, dalje razni stroji, stara elektrarna in drugo jansko orodje. Do 30 hišic so postavili rudarji na rudniškem svetu, ki so sedaj v nevarnosti. Na rudniškem svetu sta zgrajeni tudi bolnišnica in osnovna šola, ki sta bili prav tako prodani.

Napadena

Novo mesto, 4. sept. — V nedeljo zvečer se je pripetil na Ratežu krvav dogodek, ki je vreden vse obsodbe. V gostilni je sedel posestnik Tramate Anton Okrog 21. ure je prišla po njega žena Terezija, s katero je takoj odšel domov. Ko sta dospela do malega kamnitega mostička na državni cesti, je oba ustavila družba fantov, obojenih s koli in ročicami. S klicom „Kdo je?“ so napadali besno naskočili oba zakonca Tramete sploh ni utegnili divjakom odgovoriti, ker jo je takoj dobil s kolom po glavi, da se je zgrudil. Terezija se je tedaj postavila v bran in zaščitila moža z lastnim telesom. Beštij pa nastop uboge žene ni ganil. Navallili so tudi Brunjanjo. Razbili so ji spodnjo celjust in močno ranili obe lici. Po telesu pa je dobila takle udarce, da je vsa polna krvavih podplutb.

Novo mesto, 4. sept.

Moža Antona so napadali tako zdelali, da so ga morali odnesti domov. Poleg hudega udarca po glavi, je dobil še udarce po vsem životu. Z nožem je dobil dva sunka v prsa, na desni roki pa so mu varno sunil.

prerezali štiri prste. Isti divjaki so kasneje pretepli kmečkega fanta Franca Vampija, ki se je vračal domov iz Smarjeških Toplic. V gostilni pri Taborskem, kjer so se za kratek čas ustavili, so divjaki še razbili razno stekleno posodo in vrata. Vso grdo zadevo preiskujejo zdaj brusniški orožniki. Posestnika Tramate so morali odpeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo, dočim si žena zdravi rane doma, ker ne more pustiti samih nedoletnih otrok in domačije brez nadzorstva.

Potopljena ladja se prikazala

Pri Vinkovcih se je Sava v zadnjih dneh tako znižala, kakor že baje 20 let ne. Nadvodno površino se je pojavil kljuz in tudi del krova neke potopljene ladje, ki se je potopila pred desetimi leti. Okoliški kmetje so prišli in začeli trgati z nje razno železnilo. Pravijo, da bodo poskušili ladjo dvigniti iz rečne struge.

Dravo bodo regulirali

Pod Vurbergom, bodo v kratkem pričeli z regulacijo Drave. V ta namen je od države odobren znesek 200.000 Din.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Ivan Novak, svetnik ravnateljstva drž. železnice v Zagrebu. — V Celju je umrla Krista Langeršek, šivilja stara 49 let. — V Starem trgu pri Pištajnu je umrla Antonija Lah, žena posestnika stara 62 let. — V Kaplji vasi pri Celju je umrl Gregor Bukovec, prevžitkar star 93 let.

Otrok pod vlakom

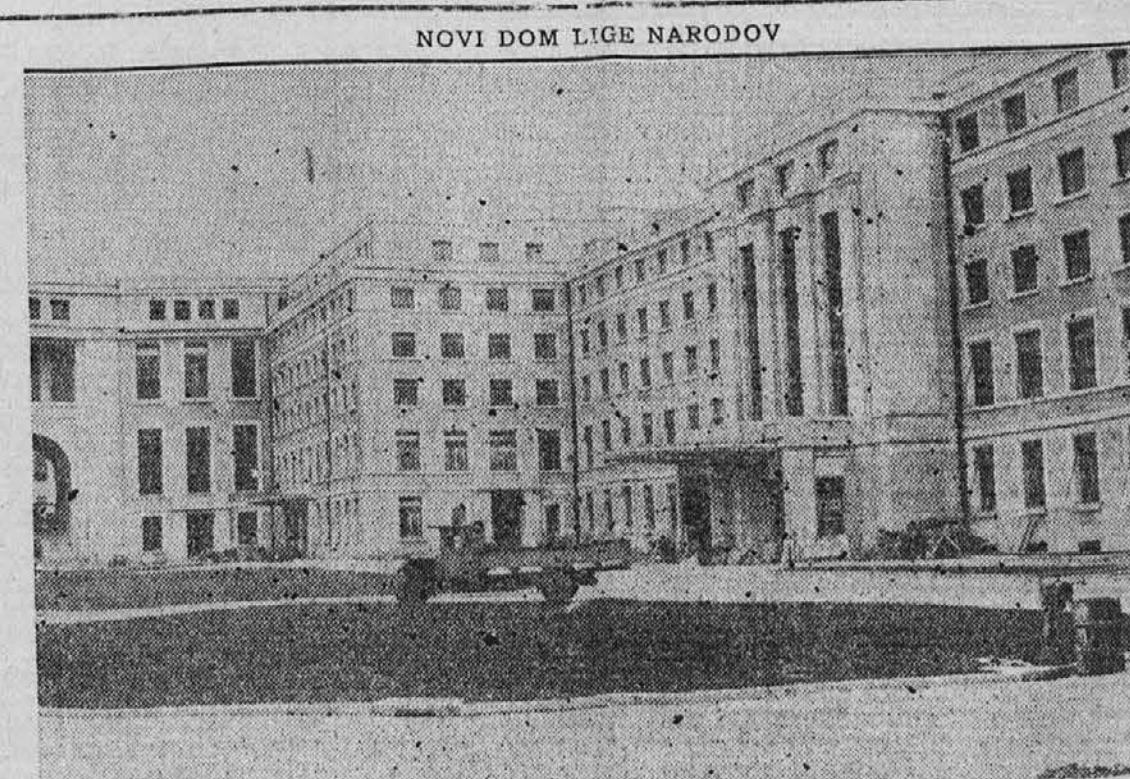
Križevska vas pri Metliki je ena najnesrečnejših v tem okraju, saj tam navadno gori vsako leto. Pred nedavnim je pogorel posestnik Cajner, kateremu je ogenj uničil gospodarsko poslopje. Kmalu nato ga je doletela še hušja nesreča. Njegovo komaj dve leti staro dete se je brez nadzorstva skobacalo na železniški tir in se tam igralo. Kmalu je privozil vlak, ki je otročička do smrti povozil.

S kolom nad staro

V ljubljansko bolnico je bila pripeljana 75 letna Ana Skubicveva iz Javora pri Dobrunjah, katero je neki nasilnež napadel s kolom in ji zlomil desno roko.

Nesporazum

Delavec Ivan Širec iz Ptujja in delavec Martin Cafuta iz Hajdine, sta se pri delitvi služba sprla in nazadnje stopila. Pri tem je Cafuta poteznil nož in z njim Šireca neprsa, na desni roki pa so mu varno sunil.

Slika kaže novozgrajeno palačo Lige narodov v Zenevi, na kateri se dovršujejo končna dela. Palača stane okrog pet milijonov dolarjev, kar so po večini prispevale države, včlanjene v Ligo narodov. V kratkem postane to novi dom Lige.

AMERIKANSKI SLOVENC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izreda vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoev po praznikih. Issued daily, except Sundays, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tisku: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telephone: CANAL 5544

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list. Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldna. Na dopis brez podpisa se ne ozira. Rokopisov uredništvo ne vrača.

J. M. Trunk:

Mehikanski generali

Kdor pride v Mehiko na površje, je najmanj general, in če ni general, sploh ne pride na površje. Kaj bi se človek čutil, saj je tam 75 odstotkov prebivalstva indijanskega pokolenja, in pod kožo ostane Indijance še naprej, dasi so stoletja na zunaj pritiskala neki obliz neke omike, ampak srce je ostalo indijansko. Tudi marsikak potomec španskih zavojevalcev (conquistadores) je podlegel v tem okolju in postal v srcu — indijanski. Glavna poteza v značaju je brezmejen pohlep po tujem blagu, in ti "generali" poznajo le eno skrb, za svoj lasten žep, vse drugo je humbug, in naj se še tako širokoustijo. Prav radi tega so tudi tako pri srcu ti generali ameriskim žakljarjem, ki poznajo tudi le — žep, kateri je brez dna.

Roba vzbudi spomin na nekaj, kar je bolj osebna zadeva, pa je le vrlo značilna, dasi zadene bivše avstrijske in ogrske generale. V Beljaku je bilo glavno poveljstvo vsaj za sektor okoli Trbiža. Ko so tudi mene zašili, je oseba, katera je bila pri generalih dobro zapisana, izrazila začudenje napram generalu Rothu, da naprtujejo na moj grešni hrbet prav gorostasne reči: da imam skrivni brzovav nekle pod cerkvijo, da sem dajal navodila laškim zrakoplovom, da sem dirigiral nekje na gori laške armade itd. itd. Ko je dotična oseba zmajala z glavo, da bi moral jaz biti pravi čudodej, ako bi mogel kaj takega vršiti, je general menil, da sem pač nevaren, in ima poveljstvo pred mano opravičen — strah. Tu jih imaš. Dotična oseba mi je o vsem tem pravila, ko so me izpustili na prosto. Ali ni to smešno, da so imeli ti generali pred navadnim fajmoštom tak strah!

Roba vzbuja pač te spomine osebnega značaja, ko vidim, da imajo grozen strah pred ubogimi duhovniki in pred mašo tudi silni in korajžni mehikanski generali s Cardenasom na čelu. Nekam so mehikanski duhovniki le morali iti, v zemljo se niso mogli pogrezniti, ko je zadivalo zoper nje. Dobri katoličani so jih sprejeli v svoje hiše, tam životarijo za božji lon. Pa izgleda, da imajo ti junaški generali indijanske krvi, le strah tudi pred temi ubogimi duhovniki, in pred kako mašo, ki se v takih hišah morda opravi. Ker zapretili so takim dobrih katoličanom, ki imajo pod svojo streho kakega revnega duhovnika, da bodo hišo in vse imetje — konfiscirali, ako kdo ne vrže prav vsakega duhovnika na cesto. Poleg strahu bo tudi — konfiskacija igrala vlogo pri teh junaških in nenasitnih — generalih. To je junastvo, da se Bog usmili, ampak prav naša ameriskanska vlada je z dušo in telesom na strani teh junakov, saj je žakelj tu in žakelj tam, in gliha vkup štirha.

Zlo ni v tem, da ljudje trpe, nego v tem, da ne vedo, zakaj trpe.

RAZNE VESTI IZ CALUMETA IN OKOLICE

Smrt si je v kratkem času zopet izbrala dve žrtvi izmed srede naših rojakov in tako se krčijo naše vrste. Prvi ki je umrl, je bil Jože Ueman iz Tamaracka. Že pred štirimi leti je bil pravevarno pobit v rudniku in od tedaj je moral biti vedno doma. Rane so se mu sicer zacelile, a za delo je postal nesposoben. Biti je moral tudi vedno pod strogim zdravniškim nadzorstvom. Človek bi mislil, da se mu bo stanje pri tem izboljšalo, pa je prišlo še prej na slabše. Par tednov pred smrtjo se mu je obrnilo celo na slabše, kar ga je prisililo, da je sklenil, da se pojde zdraviti v znano zdravilišče Mayo Brothers v Rochester, v Minnesoti. Res se je odpravil na pot in sicer se je peljal z bolniškim vozom. Ni pa prešel tja, kajti na sredi potoja, blizu Wausau, Wis., mu je naenkrat postale slabo in predno so oni ki so bili z njim, mogli poklicati pomoč, je izdihnil. Zgodilo se je to v nedeljo 1. sept. — Njegovo truplo je bilo potem pripeljana nazaj domov na Tamarack, odkoder se je potem 6. sept. vršil pogreb v cerkev sv. Jožefa in od tam na Lake View pokopališče, kjer je bilo njegovo zmučeno telo dejano v hladno zemljo k zadnjemu počitku. Pokojni ni bil star, saj je štel že 47 let. Prav lahko bi se živel na tem svetu še nekaj let, a božje sodbe so drugače od naših in moramo se jim ukloniti. — Poleg žalujoče žene zapušča še šest otrok in sicer štiri hčere in dva sina, katerim vsem izrekamo naše odkrito sožalje.

Druga žrtev, ki jo je smrt ugrabila v cvetu let, je bila mlada Slovenka, komaj 17 let stara Anna Mukavec iz Seneca St., Laurium. Revica je že dalje časa bolehal na sršici, ki ji je počasi, a sigurno uničevala njeno mlado življenje. Ni umrla ravno nepričakovano, vendar so starši na skrivno upali, da se jim bo morda posrečilo oteti jo iz smrtnih krempljev, pa se ni. — Do svoje boleznii je deklica pohajala Calumet višje šolo in njena spričevala, pa tudi drugi spričevali, da je bila zelo nadarjena učenka. S svojimi tovarišicami pa ljubka in prijazna, da jo sedaj močno pogrešajo. Za njo žalujejo potrti starši, bratje in sestre. Pokopana je bila 4. sept. iz cerkve sv. Jožefa na Lake View pokopališču. Potrtim staršem, bratom in sestram naše iskreno sožalje.

Reliefni administrator Herman Rahn, je ustavil reliefno podporo vsem samcem, ki so še sposobni za delo. S tem se je društvo Copper Country razburilo in poslalo administratorju oster protest proti takemu postopanju. V protestu baje dokazujejo, da bi samci kateri so dela zmogni, pač raje delali, kot pa bili na reliefu, samo če bi se jim delo vsaj do neke meje pošteno plačalo. Saj so nekateri delalci, a edino delo ki ga je bilo mogoče dobiti, je bilo v gozdu, kjer so sekali drevesa, pa so jim kontraktorji plačali tako sramotno malo, da si navaden delavec dostikrat ni zaslužil niti za hrano. Zahtevali so v resoluciji da se delavcem plača primerno pošteno plačilo in da ne delajo več kot osem ur na dan. Dalje zahtevajo dobro hrano, pa ne drago in pa odpravo kontraktnega dela. Enaka resolucija je bila poslana tudi na državnega reliefnega administratorja Haberja. Če bo to kaj pomagalo, smo pač radovedni. — Ker smo pač pri delavcih, pa povejmo še to, da z denarjem od Home Owners Loan Assn. si je malo ljudi popravilo svoje domove. Kako naj si jih pa popravijo, ko se je pa denar posodil le tistim, ki so mogli položiti zadostne garancije. Marsikateri je v začetku mislil, da mu bo s tem pomagano in si je tudi želel izboljšati svoj dom, toda predno so podpisali posojilo, so zahtevali, da mora vsak kdor hoče posojilo dobiti, imeti stalno delo, da bo z zaslužkom lahko odplačeval svoj dolg. Lepo je to, a s tem ni bilo pomagano tem ki so bili brez dela. Kdor je pa delal in zaslužil, si je lahko brez posojila vredil svoj dom. Tako se od tega denarja niti desetina toliko kot so pričakovali ni posodilo in tako je revež ostal še za naprej revež kljub vsem nakazanim milijonom.

Nedavno se je v Keweenaw okraju ustanovil klub Keweenaw Lige katerega namen je, da si bo z vso močjo prizadeval, da kraj postane čim bolj privlačen za tujce in turiste. V tem klubu je med podpredsedniki tudi naš rojak Gabriel Chopp. — Šlišalo se je, da so se mnogi pritoževali, da v potokih, potokih in rekah ni rib, vsaj dovolj ne in ribolov ni nič več tako zanimiv in privlačen kot je bil nekaj. Sedaj bo klub zasadil v potoke in reke več milijonov rib in ribe, da se Petrov blagor pomnoži in postanejo vode Keweenaw okraja zopet privlačne ribolovce kot so bile nekaj.

Vladni agenti, ali če hočemo detektivi, so pred kratkim zaduhali v hiši Italijana Albina Desente na Trimountain. Se kuha nekaj strogo pre-

je društvo Copper Country razburilo in poslalo administratorju oster protest proti takemu postopanju. V protestu baje dokazujejo, da bi samci kateri so dela zmogni, pač raje delali, kot pa bili na reliefu, samo če bi se jim delo vsaj do neke meje pošteno plačalo. Saj so nekateri delalci, a edino delo ki ga je bilo mogoče dobiti, je bilo v gozdu, kjer so sekali drevesa, pa so jim kontraktorji plačali tako sramotno malo, da si navaden delavec dostikrat ni zaslužil niti za hrano. Zahtevali so v resoluciji da se delavcem plača primerno pošteno plačilo in da ne delajo več kot osem ur na dan. Dalje zahtevajo dobro hrano, pa ne drago in pa odpravo kontraktnega dela. Enaka resolucija je bila poslana tudi na državnega reliefnega administratorja Haberja. Če bo to kaj pomagalo, smo pač radovedni. — Ker smo pač pri delavcih, pa povejmo še to, da z denarjem od Home Owners Loan Assn. si je malo ljudi popravilo svoje domove. Kako naj si jih pa popravijo, ko se je pa denar posodil le tistim, ki so mogli položiti zadostne garancije. Marsikateri je v začetku mislil, da mu bo s tem pomagano in si je tudi želel izboljšati svoj dom, toda predno so podpisali posojilo, so zahtevali, da mora vsak kdor hoče posojilo dobiti, imeti stalno delo, da bo z zaslužkom lahko odplačeval svoj dolg. Lepo je to, a s tem ni bilo pomagano tem ki so bili brez dela. Kdor je pa delal in zaslužil, si je lahko brez posojila vredil svoj dom. Tako se od tega denarja niti desetina toliko kot so pričakovali ni posodilo in tako je revež ostal še za naprej revež kljub vsem nakazanim milijonom.

Nedavno se je v Keweenaw okraju ustanovil klub Keweenaw Lige katerega namen je, da si bo z vso močjo prizadeval, da kraj postane čim bolj privlačen za tujce in turiste. V tem klubu je med podpredsedniki tudi naš rojak Gabriel Chopp. — Šlišalo se je, da so se mnogi pritoževali, da v potokih, potokih in rekah ni rib, vsaj dovolj ne in ribolov ni nič več tako zanimiv in privlačen kot je bil nekaj. Sedaj bo klub zasadil v potoke in reke več milijonov rib in ribe, da se Petrov blagor pomnoži in postanejo vode Keweenaw okraja zopet privlačne ribolovce kot so bile nekaj.

Vladni agenti, ali če hočemo detektivi, so pred kratkim zaduhali v hiši Italijana Albina Desente na Trimountain. Se kuha nekaj strogo pre-

sv. obhajilo za umrlo članico. Ano Fine. Zeleti je, da se vse članice zberete v šolski dvorani omenjeno nedeljo, pred osmo uro.

Članice Altarnega društva nameravajo kupiti zastavo sv. Ane, patrono Altarnega društva. Če bi morda kateri mogel kaj za to prispevati bi zelo ustregel članicam, ki bi se ga potem vedno spominjale. — Pozdrav vsem naročnikom tega lista. N.

POIZKUSNA SPLOŠNA MOBILIZACIJA
Rim, Italija. — Za ta terek je odredil Mussolini splošno poizkusno mobilizacijo po celi Italiji. Pod vojaško poveljstvo bo za ta dan, kakor se računa, stopilo okrog 10 milijonov mož. Ta mobilizacija ima namen, da pokaže pripravljenost, s katero bo Italija odgovorila na kako ogroženje, ki bi pretilo nje mejam.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

24. PISMO IZ DOMOVINE

Hmeljnik, avgust. Zopet sem na hmeljniškem gradu. Pokora je z nami Amerikanci. Vedno sem si mislil, kako se bom neki mogel ločiti v drugo od lepe domovine. Zdaj se spominjam besed, ki mi jih je nekdo rekel pred slovesom v Ameriki. Vi se bote domovine naveličali, domovina se bo vas, pa bo šlo brez težav. Le nič skrbi. Se že izpolnjuje ta resnica na meni. Zato sem jo pobrisal nazaj v to lepo Dolenjsko samoto. Tukaj je še nekam najbolj širokoptezno življenje.

Grajska gospoda govori veliko jezikov, tudi angleškega znajo skoraj vsi. Družba je zelo zanimiva. Vedno imajo goste iz vseh dežela, marsikaj zajemljivega slišiš, bereš in vidiš. Premnogo imajo tudi knjig v biblioteki, tako da duhovnega dolgočasia ne bo. Ostanem tukaj 14 dni. Da mi dolgočasno ne bo, že opazam. Dve noči zopovestvo sem že moral na obhajilo. Pa peš, ne po ameriški z avtomobilom. Dobro, da mi ni bilo treba uro daleč, dobre pol ure sem imel do hiše bolnika. Ubogi reveži duhovniki tod v stari domovini. Videl sem jih, koliko trpe. Kadar najbolj treska, grmi, v najhujšem dežju, v najbolj pekočem soncu, vsak čas mora na spoved. Časih po dve, tri ure daleč. Hvala Bogu, da sem v Ameriki. Je pa res kar nekaj časa škoda. Sicer mi kot duhovniku ne sme biti na tem, koliko časa zgubim na takem potu, vseeno je to za nas ameriške dušne pastirje preveč. Kam bi se vse dalo priti z avtomobilom, si mislim. Samo en duhovnik si je v Sloveniji omislil avto za farne poti, pa ga ni imel pol leta, pa mu je zgorel. Saj nikamor ne moreš z avtomobilom po teh razdrapanih cestah.

Grajski imajo dva avtomobila, neke češke firme Tatra. Voz, ki trikrat toliko zdrži kakor ameriški Ford. To ti piha v hrib in ruka kakor kak star nemški tank na fronti. In tudi po ravni cesti strežen. Toliko pa povemo, da naj vsak kupi tikec že naprej, da se bo vedelo koliko bo treba vsake stvari pripraviti. Na to večerjo pa vabimo vse, od blizu in daleč. Vam ženskam pa ključemo, da ni treba na rožnovenso nedeljo 6. oktobra kuhati doma nikake večerje; to bodo zlasti pečlarji pozdravili. Kjer je kateri, naj pride na to slovesno večerjo, kjer bo dobil za 50c dovolj okusno pripravljene jedi. Kolikor se bo pri tej večerji napravilo čistega dobička, se obrne v korist naše cerkve. Zato farani pridite in s tem pomagate naši cerkvi.

Se nekaj treba naznaniti, da bomo imeli tudi 40 urno pobožnost, ki se prične v nedeljo 29. sept., pri kateri bomo zlasti prosili Boga, da bi že odvrnil hude čase od nas. Prihajajte k tem pobožnostim v velikem številu. — V nedeljo 29. sept., imajo članice Altarnega društva v skupno

NI SE S ČIM HVALITI Manistique, Mich.

Ker ravno pošiljam naročnino za list, naj pa še napišem kako je pri nas, da bodo bralci Amerikanskega Slovence vedeli, da tudi pri nas niso najbolj roznate razmere. — Z delom je še vedno bolj slabo. Pri federalnih delih zaposlujejo le one, ki znajo pripravovati, kako silno "suhi" so. Kdor pa ima kje še kake delarje, pa silno težko dobi kje kako delo.

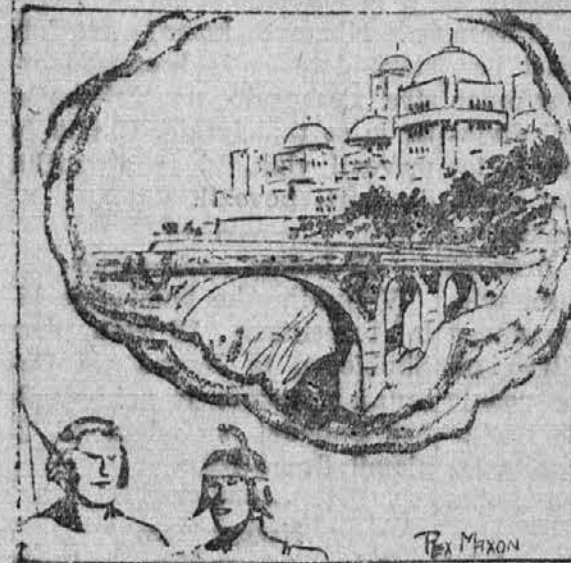
Jesen je tu in slana je že parkrat padla. Nekatero pridelke je močno poškodovala. Pa, kaj bi še pravil dalje. Sploh je letos bolj slaba letina za vse pridelke, zlasti ker silno težko vse zori. — Pozdrav vsem čitateljem tega dopisa.

Anton Krašovc

NA VEČERJO VABIJO Denver, Colo.

Zopet bo nekaj novega v naši fari in sicer v nedeljo 6. oktobra, ko bomo obhajali cerkveno žegnanje. To bomo obhajali na prav slovens način, kakor vsako leto, zato so članice Altarnega društva sklenili, da bomo vse naše dobre farane imenitno pogostile, da se bodo počutili, kakor da so na cerkvenem žegnanju tam kje v stari domovini, ko so nam mati spekli belega kruha, katerega smo se vsi veselili. Tukaj bodo pa ženske pripravile okusne maslene potice, ki se angleškim in drugim zelo dopadejo. Potem bomo imeli "spring chicken" in seveda pijače vsake vrste. Prav gotovo vam že sedaj lahko zatrdimo, da ne bo nobenemu žal, ki se bo udeležil te večerje. Tiketi bodo samo po 50c za osebo in za to malo svoto bo vsak dobro po-

ZLATO MESTO IN TARZAN

"Ko enkrat vidimo ognjenik Xarator" nadaljuje Valthour, "potem že sam dobim pot v mojo deželico Thenar. Ognjenik Xarator namreč leži nekako v sredini velike doline dežele Ontar in spada k ljudstvu Cathne, ali Zlatega Mesta. Athne, slonokoščene mesto, je mesto odkoder pridem jaz in ti, oboji, se sovražijo med seboj."

(15)

Tarzan in Valthour sta se ustavila, da se dobro najesta in naspita, predno odpotujeta dalje proti deželi Athne, v Slonokoščeno mesto. — Več milj daleč za njima proti jugu je zamisljeno korakal po poti velik močan, zlatorubar lev. Zvesto se je držal neke smeri in sledil že več dni. — Zakaj je žival tako zamisljena, kaj išče?

(Metropolitan Newspaper Service)

Po več tednov trajajoči hoji, sta naša poponika prišla na neko vzvišeno planoto. Tukaj ju je zajel rahel dež, skozi katerega so se skoro skrivnostno odražali razni vrhovi gora. Tedaj je Valthour skoro vznemirjeno rekel: "Tam le je Xarator." Tarzan je pogledal in res opazil precej visoko goro, iz katere se je kadilo.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Tako, to torej je ognjenik," reče Tarzan. "Da, in Thenar je naravnost proti vznožju od njega. Pojdiva!" reče Valthour vznemirjeno. Kmalu sta prekoračila s travo poraslo, kako milo dolpo planoto in prišla na rob, ki se je ostro končal. S tega roba je Tarzan globoko dol pricel zagledal Cathne, Zlato mgsto.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo redno po dnevnem kursu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega odbitka. Cene so podvržene spremembam kursa, včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75	100 Din za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 5.15	200 Din za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85
Za \$ 7.30	300 Din za \$ 15.00 pošljite \$ 16.00
Za \$ 9.70	400 Din za \$ 25.00 pošljite \$ 26.10
Za \$ 11.75	500 Din za \$ 40.00 pošljite \$ 41.25
Za \$ 23.50	1000 Din za \$ 50.00 pošljite \$ 51.50

Lite: Za \$9.35.....100 lir; za \$44.50.....500 lir in za \$88.20.....1000 lir

Vsa pisma in pošiljanje naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovence)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

'Deklica z odprtimi očmi'

PIERRE L'ERMITE
Prevod iz francoškega izvornika

Pentapon je že razumel, da sta namerjeni gospodični na potovanje, na dolgo, zelo dolgo potovanje po kontinentu... da pojdetta v Pariz!... v "Panamo", kakor se izraža osel v svojem jeziku.

Enkrat ga je že popadel strah, da bi si gospodariči ne izmislili, naj ju on vozi z vso prtljago vred v Pariz.

V tem slučaju bi bila stvar prav enostavna... rajši bi izvršil samoumor nego šel tja, kjer je — pravijo — ženski raj, a tudi pekel za konje.

Kaj šele za osle!

K sreči pa je bil njegov strah brez potrebe.

Vse njegovo potovanje je bilo v kratkem diru skozi noirmoutierske ulice.

In zdaj se bo začel zanj pravi pravcati raj, kajti za petnajst dni... morda celo za mesec dni ostane sam s predobro, usmiljeno Filomelo, ki je zmerom ena in ista ter nikdar nima kakih muh, a zato vedno polne roke kruha, koščkov sladkorja, sočnih korenčkov... O, tiste roke, ki so mu pripravljale rezanico s tako skrbnostjo in s tolikim izkustvom, da mu je teknila kakor nikdar nobena druga...

Njegovi dve gospodariči sta mu raztreseni dejali "zbogom" in ga potrepjali po hrbtu, a nebržno, kakor človek, ki hoče biti vseeno ljuden napram niže postavljenemu bratu. V poslednjem hipu se mu je zdelo, da ga hoče Rolanda objeti, a nemara jo je bilo sram pred noirmoutierskim orožnikom, ki je baš šel mimo v notarjevi družbi.

Skratka, Filomela je skočila na voziček, vzela vajeti in čakala, da krene avtobus s svojim tovorom na pot, preden požene Pentapona.

Med tem sta teta Cecilija in njena nečakinja previdno spravlili svojo prtljago na veliki sivi voz, s katerim se nista še nikoli vozili.

Bledomodro, z velikimi oblaki odeto nebo je oznanjalo konec poletja. Vetrovi so pihali "nizko", kakor so se izražali pomorščaki. Zrak je bil dušljiv.

Klopi v avtobusu so se polnile s potniki. Namenjeni so bili večji del v la Gueriniere ali v Barbatre.

"Torej vse kaže, da odhajamo v Pariz!" je vzkliknila debela sestrična ter se razkoračila pred teto Cecilijo.

"Tako je. Privoščimo si to potratnost."

"Po kakšnih opravkih pa greste?"

"Da kaj vidimo?"

"Da vidite... kaj?"

Debela sestrična je motrila Rolando in izblebetala s tistim pomanjkanjem tenkočutnosti, ki je lastno preprostim ljudem:

"Pa si nemara ne mislite najti v mestu kakega lepega ženina?"

Pri teh besedah je Rolanda zardela in se ozrla v teto, kakor bi jo prosila milosti.

"O, pa brez zamere!..." je silila sestrična.

"Mladost je mladost in čas možitve je pred vrati... Razen če namerava postati redovnica."

Razgovor bi se bil še nadaljeval, če ne bi bila Rolanda kakor blisk pobegnila v notranjost avtobusa, da se izogne neljubemu pomenku.

Tudi teta Cecilija se ni dolgo obotavljala; ko se je prepričala, da sta oba kovčeka na strehi voza z debelimi ladijskimi

vrvmi dobro pritrjena, si je urno poiskala prostor.

Toda to ni bila baš lahka reč!

Mnogi so že okoriščali lepe poslednje oktobrske dni ter so hodili na obisk k znancem na otoku. In mnogo jih je bilo, ki so prišli zgodaj, da bi si dobili dober sedež.

Med dvema oblakoma se je prikazalo solnce in je kakor v juliju velikodušno posijalo na garažo, kjer je stal zaprašeni avtobus.

Teta Cecilija, ki si je izbrala za potovanje lepe obleko, se je za hip prestrašila, da bo morala stati vso pot, tako je bil voz prenapoljen.

"Jojmene... računala sem, da pridem prva na mesto."

"Kaj takega! Zakaj pa ste tako dolgo odlašali?"

Noirmoutierske žene, ki so dobro poznale teto Cecilijo ter jo imele rade, so silile debelega prekupčevalca v zelenjavo, ki je sedel na široko, da se naj stisne v svoj kot.

Toda ko se je za spoznanje odmaknil, se je odločno branil vsakemu nadaljnemu umiku; tiščal je k sebi veliko vrečo krompirja, ki jo je nameraval odnesti na kontinent.

Ker so pa ženske še vedno silile vanj, je sebično zagobezdal:

"Če sam ne skrbim zase... Kdo pa bo skrbel?"

Tisti hip je vstopil sprevodnik, ki je možakarju brez besed vzel vrečo krompirja ter jo spravil na streho voza.

Tako se je bila naredila vrzel, v katero se je naposled mogla za silo stisniti teta Cecilija, ki je postala rdeča kakor kuhan rak.

Vstopilo je še nekaj potnikov, ki so se stope tiščali drug k drugemu, tako da je bil avtobus kakor škatlja sardin, brez olja. Slika se je pa še v toliko poslabšala, ker so trije stari mornarji vpili, kadili in pljuvali, pa seveda ne v svoje robce...

"Sijajni ljudje so vam mornarji... toda na kopnem so vam časih naravnost neznosni..." se je pritoževala mala, špičasta gospa.

"Ali bomo še dolgo čakali tu?" se je vznemirjala teta Cecilija, ki ji je malo manjkalo, da je ni pritisk od obeh strani zdobil in je že čutila, kako ji postaja ena noga mravljincesta.

Rolanda ni odgovorila. Deklica se drži, kakor da je daleč od življenja tistih ljudi, ki jo obdajajo. Svoje tete ni slišala... V resnici je taka, kakor da je ni tu.

Zopet je padla nova prtljaga na streho s tako silo, da se je bilo bati, da se pred težo ne porušiti.

Poslednji zaboj rib je dospel iz Herbautiere in se cedi vode in morske trave; postavijo ga na povrh vsega na avtobusovi strehi.

Debeli prekupčevalec jezika v strahu za svoj krompir.

"Mi spravimo vse po vrsti, kakor pride," razloži sprevodnik.

Ozračje postaja čezdalje neznosnejše. Na marsikaterem čelu se pokažejo potne srage. Teti Ceciliji buljijo bele očnice iz rdečega obličja.

(Dalje)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

POL LITRA VIPAVCA, D. Feigl. Broš. 136 str. Kratke zabavne zgodbe iz življenja. 60c

POLJUB, K. Svetla. Broš. 97 str. Interesantna povest iz gorskega življenja češkega naroda. 50c

POSLEDNI DNEVI POMPEJEV, E. L. Bulwer. Trdovezana 355 str. Zanimiv roman v dveh delih, vsaka zase. Obe knjigi. \$2.00

PO STRANI KLOBUK, D. Feigl. Broš. 155 str. Kratke črtice vesele vsebine in zelo zanimive 75c

PETER MARKOVIČ, Iv. Pregelj. Broš. 201 str. Zgodovinska povest, ki pripoveduje, kako je strašilo ljubljanske šolarje. 75c

POTOP, H. Sienkiewicz. Znamenita zgodovinska povest iz življenja poljskega naroda. Dva dela vsak v svoji knjigi. Prvi del ima 956 str. in drugi 495 str. Obe knjigi \$6.00

POVESTI IN SLIKE, Ks. Meško. Broš. 79 str. Kratke povesti iz življenja 45c

PRAVLJICE, P. Mičinski. Trdovezana 133 str. Ilustrirana z risbami 90c

PRAVLJICE IZTOKA, Iv. Vuk. Trdovezana, 125 str. Zanimive pravljice, uporabljive za zabavo in kratek čas 75c

PREGELJ IVANA ZBRANI SPISI, Broš. 255 str. Dve krásni povesti v eni knjigi: Zgodbe zdravniku Muznika in Tolminske matere sveta noč \$1.00

PRAVLJICE, O. Wilde, trdovezana 50c

PRIHAJAČ, Fr. Detela, trdovezana knjiga, 157 str. Povest iz življenja 1.00

PRIPOVESTI O PÉTRU VELIKEM, Broš. 308 str. zanimiva povest 75c

PRST BOŽJI ali izgledi božjih kazni, oz. slučajji, ki niso slučajji. Broš. 78 str. 35c

PTIČKI BREZ GNEZDA, Fr. Mičinski. Broš. 204 str. Ljubljanske povesti, zelo zanimiva. 45c

RABLJI, Fr. Bevk. Trdovezana, 106 str. Črtice iz trenutkov trpljenja. Zelo napeta povest. 75c

RIBIČEV SIN, Pravljič 25c

ROZA DEKLET, povest spisal Janez Langerholz, brošura z 56 strani 25c

SANGUIS MARTYRUM, L. Bertrand. Broš. 206 str. Zelo zanimiva povest iz prvih časov kristjanov 60c

SISTO E SESTO, zelo zanimiva povest iz italijanskih Abrucev. Broš. 107 str. 35c

SKRIVNOST NAJDENKE, zanimiva povest o najdenem dekletu, ki se čita z velikim zanimanjem 50c

SLIKE, Ks. Meško. Broš. 190 str. Kakor vse Meškove povesti je tudi polna zanimanja 65c

SLOVANSKA KNJIŽNICA, 57, 58 in 59 suopič. Dve zelo zanimivi povesti: Povesti s potovanja in Korotanske povesti. Zelo priporočljive 75c

SMRT PRED HIŠO, Fr. Bevk. Broš. 133 str. Roman iz našega kmečkega življenja, ki se s posebnim zanimanjem čita. 65c

SORODSTVO, Iv. Sorli. Broš. 128 str. Interesantna povest iz slov. življenja 45c

SPAKE, N. Korun. Trdovezana 151 str. Kratke vesele zgodbe. \$1.00

SREČA, povest spisal Janez Langerholz, brošura z 42 strani. 25c

STEZOSLEDIČ, pretesljiva povest iz ameriškega življenja. 30c

SVETLOBA IN SENCA, Fr. Detela. Broš. 176 str. Kakor druge Detelove povesti je tudi prav zanimiva 80c

SVETOBOR, P. Bohinjec. Broš. 279 str. Zanimiva povest iz konca 11. stoletja 60c

ŠOPEK SAMOTARKE, Manica Komanova. Broš. 175 str. Kratke povesti, ki so priljubljene zlasti ženstvu 50c

STIRI LETA V RUSKEM UJETNIŠTVU, J. Grdina. Broš. 611 str. Zanimiva knjiga, ki opisuje doživljanje vojnega ujetnika. \$2.00

SELO STEPANČIKOVO, F. M. Dostojevskij, nova knjiga. Broš. 243 str. Zelo humorističen roman iz ruskega življenja. \$1.25

TARAS BULJA, N. Gogolj. Trdovezana 206 str. Zanimiva povest iz Rusije 75c

TARZAN IN SVET, E. Burroughs. Trdovezana 308 str. Se ne spominjate kako ste z zanimanjem čitali povest Džungle.

To je nadaljevalna povest iste. Tu čitate, kaj se je z Tarzanom godilo pozneje \$1.25

Mehkovezane 95c

TARZANOVE ŽIVALI, E. Burroughs. Mehkovezane, 274 str. Napeto pripovedovanje o Tarzanu in njegovem življenju. Ta roman je prav tako zanimiv kakor druge povesti o Tarzanu. 95c

TARZAN KRALJ DŽUNGLE, trdo vezana knjiga z slikami z 300 strani \$1.00

TATIČ, Fr. Bevk. Trdovezana 86 str. Zanimiva povest samobitožena 75c

TIHO JEZERO. Povest za slov. mladino 75c

TIK ZA FRONTO, D. Feigl. Broš. 150 str. Vesele in zabavne črtice iz vojaškega življenja 80c

TESTAMENT, J. Krsnik. Broš. 78 str. Zanimiva povest o slovenskem gospodarju in njegovi oporoki 85c

TO KRAJ IN ONKRAJ SOTLE, ter tam preko. F. Zolna. Trdovezana 68 str. Hudomušnice, ki se z zanimanjem čitajo 65c

TOLMINCI, I. Pregelj. Broš. 415 str. Zanimiva povest o Tolmincih in njihovem življenju. 95c

TRENUTKI ODDIHA. Več zanimivih povesti v eni knjigi. 50c

TROJE ANGELSKIH ČEŠČENJ, J. Vošnjak. Zanimiva kmetijska povest iz slovenskega življenja. 35c

TUJSKI PROMET, F. Detela. Trdovezana 174 str. Povest iz življenja Dolenjcev iz novomeške okolice. Zelo zanimivo. \$1.00

TUNEL, B. Kellerman. Trdovezana 294 str. Zelo napet roman, ki ga čitatelj ne odloži, dokler ga ne prečita \$1.20

UBOGI UŠTIN, Sl. Slavec. Brošura 132 str. Zanimiva slovenska povest 55c

VENEC SLOVANSKIH POVESTI, Broš. 270 str. 6. knjiga. Črtice z ogeljem. — Ta tretja. — Poroka po pomoti. Vse tri povesti so vrlo zanimive, vse v eni knjigi 60c

VERA, O. Waldova. Trdovezana 154 str. Interesantan roman iz rusčine 75c

V LIBIJSKI PUŠČAVI, A. C. Doyle. Roman, ki vas popelje v burne zanimive slučaje libijske puščave 60c

V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, R. Krafft. Prvi in drugi del, vsak po 80c

V PETROGRAD, L. Stiasny. Zanimive potopisne črtice 75c

VSTAJENJE, R. Vrabl. Zanimiva povest 25c

VSTAJENJE, roman v treh delih spisal L. N. Tolstoj; trdo vezana knjiga z 595 strani. \$3.50

V TUJIH SLUŽBAH, A. Jirasek. Broš. 270 str. Zanimiva povest iz češkega življenja 95c

VZORI IN BOJI, J. Debevč. Trdovezana 415 str. Popis dijaškega življenja, ki je prav zanimiv \$1.50

ZAGORSKI ZVONOVI, Reimnichel. Brošura 234 str. Knjiga, ki se z velikim zanimanjem čita 75c

ZGODOVINA 17. PEŠPOLKA, K. Capuder. Trdovezana 176 str. Ilustrirana knjiga, ki opisuje zanimivosti slavnega 17. regimenta 1.00

ZADNJA NA GRMADI, Fr. Jaklič. Zanimiva povest iz ribniške zgodovine \$1.00

ZA MILIJONI, A. K. Green. Trdovezana 253 str. Zelo napet in zanimiv roman 75c

ZADNJA KMEČKA VOJSKA. Trdovezana, 378 str. Zanimiva povest iz hrvatskega življenja in njih borbe proti tlačiteljem. \$1.25

ZADNJA PRAVDA, J. S. Baar. Broš. 184 str. Velezanimiva povest iz češkega življenja, ki bi jo moral čitati vsak naš človek. 50c

ZADNI DNEVI V OGLEJU. Roman iz petega stoletja po Kristusu. Trdovezana 120 str. 85c

ZADNI DNEVI VELIKEGA MUČENIKA, M. Bambič. Broš. 80 str. Zanimiva povest iz misijonskega delovanja v Ameriki 45c

ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA, A. M. Dostojevskij. Trdovezana 258 str. Napeta in zanimiva povest iz rusčine. Dva dela, vsak v svoji knjigi. Vsak del \$1.25

ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK, J. P. Planinski. Broš. 70 str. Prvi in drugi zvezek. Vsak po 40c

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Lisjak gre na božjo pot.
Zadnjič so komunisti v New Yorku hudo demonstrirali, ko je odhajal nemški parnik "Bremen," in strgali iz njega 'svastiko,' krukasti križ, znak nemških nazijev. New York je največje judovsko mesto, in vsako ve, kako je zdaj z Judi v Nemčiji, toraj bo znal tudi presoditi, kdo je v prvi vrsti demonstriral. Pa ni bilo samole to. Ob tej priliki so raztrosili tudi mnogo pamfletov, kjer so ti komunisti vabli — katoličane, naj se jim pridružijo. 'Pridružite se nam v borbi zoper nasilstvo in křivico. Resite svoje samostane, cerkve in šole. Pridružite se nam, bratje, pridružite se.' Tako so pozivljali — komunisti.

Pomislite. Sicer ne pravijo ti komunisti, da bodo oni resili cerkev, šolo, ampak katoličani bi jih baje rešili, ko bi šli s komunisti. Tudi na kongresu internacionale v Moskvi je bilo nekaj sličnega slišati, neko slično vabilo. Ali se ne pravi to, da je šel lisjak na božjo pot? Ne isti sicer, ampak prav komunisti so podirli vse v Rusiji in še podirajo in pravijo, da bodo še podirali, prav satansko podirajo in bodo podirali naprej, in tu namigavajo, da bi pomagali katoličanom rešiti in ohraniti, kar podirajo, ako se jim pridružijo. Ako to ni satanska perfidnost, je pa najmanj judovska zvitost.

Hudiča z Belzebubom.
Znan je izrek: hudiča izganjati z Belzebubom. Vsaj v začetku svoje vlade so se nemški naziji hudo postavljali pred vso Evropo, da so jo rešili komunizma, ker so zloмили komunistično gibanje na Nemškem. Morda se še postavljajo. Na sebi jim tega res nihče ne more oporekati. Ampak, kako so zloмили to moč, je drugo vprašanje. Zdjaj lomijo z enako brezobzirnostjo, katoličane, dasi dobro vedo, da so nemški katoličani iskreni nemški patrioti. Čemu so se jih lotili?

Prav tu vidimo jasno, da se vse na svetu suče okoli vprašanja: za Boga, ali proti Bogu. Kakšna razlika je med ruskimi komunisti in med nemškimi pagani? V resnici

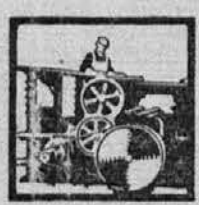
Novi zemljevid Jugoslavije
razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase iste ga naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

— Novi zemljevid je interesanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokazuje vse to. Kdor ga želi, naj naroči. STANE Š POŠTININO 30c. in se naroča od

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

Učite se angleščine
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena \$2.00
in stane samo:
Naročila sprejema
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrební izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najzgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS